

ADVIES Nr 04 / 2003 van 10 februari 2003

O. Ref. : 10 / A / 2002 / 046

BETREFT : Ontwerp van koninklijk besluit tot bepaling van de bijzondere aanwervingsvoorwaarden van het statutaire en het contractuele personeel van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en tot regeling van de dienst met het oog op het voorkomen van belangenconflicten.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29;

Gelet op de adviesaanvraag in naam en voor rekening van de Minister van Volksgezondheid dd. 27 november, 11 december 2002 en 13 januari 2003;

Gelet op het verslag van Mevr. D. MINTJENS,

Brengt op 10 februari 2003 volgend advies uit :

I. ONDERWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG :

Het aan de Commissie voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit regelt de uitvoering van artikel 6 van de wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (verder : het Agentschap).

Het ontwerp strekt ertoe een regeling inzake onverenigbaarheden op te zetten specifiek voor de personeelsleden van het Agentschap, waardoor de noodzakelijke objectiviteit en onafhankelijkheid van het personeel moeten gewaarborgd worden ten aanzien van de schakels in de voedselketen.

Deze regeling is strenger dan de algemene regeling voor het overheidspersoneel, en dit omwille van de essentie van de opdrachten van het Agentschap, dat dient toe te zien op de bescherming van de gezondheid van de mens, met name door een controle op de veiligheid van de voedselketen en de sanitaire kwaliteit van grondstof tot eindproduct.

II. INHOUD VAN HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT :

Het ontwerp bevat 3 soorten van activiteiten die de objectiviteit van de personeelsleden kunnen schaden:

- met betrekking tot een aantal activiteiten dient een aangifte te worden gedaan, die ter beoordeling voorgelegd wordt aan de hiërarchische meerdere,
- andere activiteiten worden als onverenigbaar beschouwd, behoudens toegestane afwijking,
- tenslotte zijn er activiteiten waarvoor geen afwijking kan worden toegestaan.

Artikel 2 voorziet in een meldingsplicht. Ieder personeelslid dient spontaan gebeurtenissen, situaties en omstandigheden mee te delen, bepaalde activiteiten of het hebben van bepaalde belangen mee te delen die worden uitgeoefend door hemzelf, een samenwonende, of een bloed- of aanverwante in de eerste graad, en die zijn onafhankelijkheid en professionele objectiviteit in gevaar zouden kunnen brengen, of die een belangenconflict kunnen doen ontstaan. Ook de uitoefening van een openbaar ambt, een openbare opdracht of een openbaar mandaat door het personeelslid, dient hij te melden.

De verklaringen worden onderzocht door de hiërarchische meerdere, die bepaalde maatregelen kan treffen. Dezelfde procedure wordt gevolgd indien het Agentschap informatie verkrijgt over dergelijke activiteiten, gebeurtenissen, e.d., die niet door het personeelslid zelf werd verstrekt.

Artikel 3 voorziet in een regeling m.b.t. onverenigbaarheden in hoofde van een personeelslid of een toekomstig personeelslid. Het personeelslid of toekomstige personeelslid dient evenwel gehoord te worden, en de gedelegeerd bestuurder dient te beoordelen of de activiteit of het mandaat, aanleiding kunnen geven tot een belangenconflict met de opdrachten bij het Agentschap, of de objectiviteit en de onafhankelijkheid van het personeelslid zou kunnen hinderen. Een afwijking kan bijgevolg worden toegestaan. Het artikel bevat een aantal maatregelen die genomen kunnen worden.

Artikel 4 bevat een lijst van functies die onverenigbaar zijn met een functie van niveau 1 of met een functie van controleur bij het Agentschap. Een toekomstig personeelslid dient, voor zijn aanwerving, te verklaren of hij een activiteit of mandaat uitoefent, of een belang heeft, rechtstreeks, of door een vertegenwoordiger of een tussenpersoon, die beschouwd worden als onverenigbaar volgens dit artikel.

Een personeelslid dat in de loop van zijn carrière terechtkomt in één van de bedoelde hypothesen, is gehouden de gedelegeerd bestuurder hiervan onmiddellijk in kennis te stellen. Het betrokken personeelslid dient ofwel de onverenigbaarheid te doen ophouden, zijn ontslag te nemen, of vraagt

om met verlof zonder wedde te worden gestuurd. Het voortbestaan van de onverenigbaarheid heeft het verlies van hoedanigheid van personeelslid tot gevolg.

Artikel 5 bepaalt dat ieder personeelslid dat een bedrijf of dergelijke moet controleren, waarin een samenwonende of een bloed- of aanverwante in de eerste of tweede graad een mandaat of een bepaalde activiteit uitoefent, van deze controle moet afzien en zijn hiërarchische meerdere op de hoogte stellen, opdat deze laatste de nodige maatregelen kan nemen.

Artikel 6 voorziet in een recht om gehoord te worden.

Artikel 7 stelt sancties in voor wie geen verklaring, een valse of een onvolledige verklaring aflegt, of voor wie de genomen maatregelen niet naleeft.

Artikel 8 maakt de regeling toepasselijk op de personeelsleden die geïntegreerd worden in het agentschap vanuit de voorlopige cel.

III. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT :

Vooreerst wenst de Commissie op te merken dat voorliggend ontwerp van koninklijk besluit, in uitvoering van artikel 6 van de wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het voedselagentschap, het vermelde artikel zeer ruim interpreteert. In artikel 6 van de wet is immers enerzijds sprake van verklaringen over het personeelslid zelf, en anderzijds van het uitwerken van voorwaarden teneinde belangenconflicten te voorkomen. Het ontwerp van koninklijk besluit daarentegen voorziet in een regeling waarbij de personeelsleden gegevens m.b.t. andere personen dan zichzelf dienen mee te delen.

De aandacht van de Commissie gaat voornamelijk uit naar de artikelen 2 en 5 van het ontwerp van koninklijk besluit, aangezien in deze artikelen een mededeling van gegevens met betrekking tot andere personen dan het personeelslid worden voorzien.

Ingevolge artikel 2 dient elk personeelslid informatie over te maken over zichzelf of over een samenwonende (zoals gedefinieerd in artikel 1, 7°), een bloedverwant in de eerste graad of een aanverwant in de eerste graad, indien deze personen bepaalde functies uitoefenen, of indien er zich bepaalde gebeurtenissen voordoen, en die in hoofde van het personeelslid de onafhankelijkheid en professionele objectiviteit in gevaar zouden kunnen brengen, of die een belangenconflict kunnen doen ontstaan.

De Commissie wenst een onderscheid te maken tussen informatie die het personeelslid zelf betreft en informatie met betrekking tot bepaalde derden.

De verplichting tot informatieverlening van het personeelslid over zichzelf, roept geen bezwaren op in hoofde van de Commissie.

Informatieverlening over derden dient daarentegen nader te worden onderzocht.

De Commissie verwijst naar artikel 23 van de Grondwet dat o.m. stelt dat iedereen recht heeft op bescherming van de gezondheid en op de bescherming van een gezond leefmilieu. De wetgever krijgt hierbij de bevoegdheid om de wijze van uitoefening van deze rechten te preciseren.

De Commissie verwijst tevens naar de wantoestanden die zich reeds meerdere keren hebben voorgedaan in de voedingssector, en die de oprichting en de bevoegdheden van het Agentschap rechtvaardigen.

Rekening houdend met deze elementen, en in de mate dat deze informatieverlening niet leidt tot een verbod van uitoefening van de functies door deze samenwonenden, bloed- en aanverwanten, kan de Commissie akkoord gaan met het principe van informatieverlening met betrekking tot bepaalde activiteiten van derden.

De Commissie merkt evenwel op dat de draagwijdte van deze informatieverlening zeer ruim is, nl. alle activiteiten, functies, mandaten, belangen, gebeurtenissen, ... die in hoofde van het personeelslid de onafhankelijkheid en professionele objectiviteit in gevaar zouden kunnen brengen, of die een belangenconflict kunnen doen ontstaan.

Artikel 2 bevat een zeer ruime omschrijving van functies, e.a. Hierin kan vooreerst een categorie van functies, mandaten, beroepen en belangen gedetermineerd worden, die onder één of andere vorm van openbaarmaking vallen, zoals bv. melding in het handelsregister, op de jaarrekening, ... De Commissie heeft geen bezwaar tegen de melding van deze categorie van functies, e.d.

Daarnaast bevat het artikel een opsomming van niet openbaar gemaakte activiteiten, bezigheden, enz., die evenwel relevant zijn of kunnen zijn in het kader van de bescherming van de voedselketen. Aangezien deze activiteiten, bezigheden, enz. niet nauwkeurig worden omschreven, en gelet op de sancties die een gebrek aan het verlenen van informatie met zich kunnen meebrengen, kan de Commissie zich niet akkoord verklaren met de mededeling ervan en dringt zij erop aan dat de draagwijdte van deze activiteiten, bezigheden, ... nauwkeuriger omschreven zouden worden.

Tenslotte kan er een derde categorie onderscheiden worden, nl. het hebben van een belang. Het is wederom niet duidelijk wat hiermee bedoeld wordt. Zal bv. een aankoop van aandelen op de beurs of een aankoop van fondsen, waarbij de bezitter ervan geen invloed of controle kan uitoefenen op het bedrijf van wie de aandelen in bezit zijn, beschouwd worden als een dergelijk belang? . De Commissie meent dat een informatieverlening met betrekking tot dergelijke belangen niet relevant en niet proportioneel is, rekening houdend met het beoogde doel. Zij dringt erop aan dat de bevoegde instanties ter dege rekening houden met het proportionaliteitsbeginsel, dat een fundamenteel beginsel uitmaakt inzake de verwerking van persoonsgegevens.

In artikel 2 is er sprake van samenwonenden, bloedverwanten en aanverwanten in de eerste graad. De Commissie merkt op dat het begrip aanverwanten in de eerste graad dient gedefinieerd te worden in dit koninklijk besluit, of dat er in dit koninklijk besluit dient verwezen te worden naar een eventuele wetgeving die dit begrip zou definiëren. Zo is het niet duidelijk of hiermee bedoeld wordt: schoonzoon, schoondochter en/of schoonouders, of nog andere personen? Dezelfde opmerking wordt gemaakt met betrekking tot artikel 5, waarin er sprake is van aanverwanten van de eerste en van de tweede graad.

Artikel 3 bepaalt in paragraaf 1 de onverenigbaarheid tussen bepaalde functies en de uitoefening van een functie bij het Agentschap, door het personeelslid zelf, door een vertegenwoordiger of door een tussenpersoon.

De Commissie heeft geen bemerkingen bij deze paragraaf.

In paragraaf 2 wordt dezelfde verplichting voorzien wanneer nieuwe personeelsleden worden aangeworven. Zij dienen voor hun aanwerving te vermelden of en welke onverenigbare functies zij nog uitoefenen.

De Commissie meent dat, rekening houdend met de reeds hoger vermelde elementen, de opgevraagde informatie relevant is in het kader van de controle op de veiligheid van de voedselketen, ook al kan deze informatieverlening ertoe leiden dat de betrokken persoon niet zal worden aangeworven.

De Commissie heeft evenmin bezwaren tegen de procedure voorzien in paragraaf 3 van artikel 3, waarin onder meer het recht om te worden gehoord wordt voorzien.

Paragraaf 4 voorziet de gevallen waarin een personeelslid in de loop van zijn carrière terechtkomt in een situatie van onverenigbaarheden.

Tenslotte beschrijft paragraaf 5 de maatregelen die kunnen genomen worden indien er in de voorgaande gevallen geen afwijking op de onverenigbaarheid van de functies kan worden toegestaan.

Artikel 4 voorziet in een aantal onverenigbaarheden met een functie van niveau 1 of met een functie van controleur, en voorziet een gelijkaardige procedure als in artikel 3. De Commissie verwijst hierbij naar haar opmerkingen bij artikel 3.

Artikel 5 stelt dat een personeelslid van een controle in een inrichting dient af te zien en zijn meerdere dient te informeren indien een samenwonende of een bloed- of aanverwant in de eerste of tweede graad bepaalde mandaten of functies uitoefenen in deze inrichting.

Gezien de duidelijke omschrijving van de uitgeoefende functies die aanleiding kunnen geven tot het afzien van een controle en de verplichting dit te melden, heeft de Commissie geen bezwaar tegen deze werkwijze.

Tenslotte wordt verwezen naar artikel 8 paragraaf 2 waarbij de huidige leden van de voorlopige cel de verplichtingen van de artikelen 2, 3 en 4 zullen moeten naleven op een datum die nader zal bepaald worden door de gedelegeerd bestuurder van het Agentschap. Verkregen afwijkingen moeten eveneens gemeld worden en opnieuw aan een onderzoek onderworpen worden.

De Commissie heeft hiertegen evenmin bezwaren.

De Commissie vestigt de aandacht op artikel 9 paragraaf 2 van de wet van 8 december 1992 ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens en benadrukt sterk het belang van een kennisgeving van de verwerking van gegevens aan de samenwonenden, de bloed- en aanverwanten. Immers, in het kader van artikel 9 werd voorzien in een verplichting tot kennisgeving indien een persoon wordt opgenomen in een verwerking. De informatie overgemaakt in het kader van de artikelen 2 t.e.m. 5 van het ontwerp van koninklijk besluit wordt opgenomen in de personeelsverwerkingen van het Agentschap. Dit heeft voor gevolg dat de derden, waarvan sprake in vermelde artikelen, in kennis dienen te worden gesteld van de verwerking van hun gegevens. Gezien de aard van de verwerking meent de Commissie dat van dergelijke verplichting tot kennisgeving niet kan worden afgeweken.

OM DEZE REDENEN,

brengt de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, voor zover rekening wordt gehouden met de gemaakte opmerkingen, en in het bijzonder met de opmerking in verband met de informatieplicht naar derden toe, een gunstig advies uit.

Voor de secretaris,
wettig verhinderd,

De voorzitter,

(get.) D. GHEUDE,
adviseur

(get.) P. THOMAS.